

Ischa Meijer was ook als columnist onvervangbaar

Ischa Meijer schreef - naast al het werk dat hij deed voor krant, radio en televisie - in de laatste jaren van zijn leven bijna dagelijks een verhaaltje over De Dikke Man. De columns stonden in de Amsterdamse krant Het Parool op dezelfde plaats als vroeger de 'Kronkels' van S. Carmiggelt. Inderdaad was Meijer, op geheel eigen wijze, een opvolger van Carmiggelt, zo zal de lezer van *De Dikke Man Voor Altijd* ontdekken.

Door **Hans van Warren**

Op 14 februari 1995 - de dag van zijn tweeënvijftigste verjaardag - overleed Ischa Meijer. Hij was een bijzonder actieve man, hij maakte de beste interviews van Nederland en hij behoorde tot onze interessantste schrijvers. Op zijn sterfdag stond zijn laatste stukje over De

Dikke Man - zeg maar Meijer zelf - in de krant. Hij was ziek geweest, en voelde zich na vijf dagen antibiotica te hebben geslikt 'gewoonweg een vaatdoek'. Maar de column eindigde optimistisch: 'Weer aan de arbeid!' Met dit verhaaltje eindigt ook *De Dikke Man Voor Altijd*, de dikste aflevering uit de serie Dikke Man boeken.

Deze nieuwe bundel bevat 150 door Rob Grootendorst geselecteerde columns. In 1990 liet De Dikke Man voor het eerst van zich horen, te weten in een feuilleton van dertig afleveringen in NRC Handelsblad. Daarna stapte Meijer naar Het Parool over, vanaf 25 februari 1991 verschenen in dat blad liefst 1010 verhaaltjes over De Dikke Man. De prachtige beschouwingen over zijn vader en moeder werden gebundeld in *Mijn lieve ouders*. Andere strikt

persoonlijke stukken werden in *Een jongetje dat alles goed zou maken* bijeengebracht. Het boek waar het nu over gaat, bevat een chronologische keuze uit de overige afleveringen van De Dikke Man. Die treedt in dit geval voornamelijk op als luisteraar. Hij noteert wat mensen hem in het koffiehuis of op straat toevertrouwen.

Nootboom

Ook het stuk waarmee Meijer in Het Parool debuteerde is opgenomen. De Dikke Man slaat daarin 'Het Boekenweekgeschenk Negentienhonderdeenennegentig' op en ergert zich verschrikkelijk. 'Wie denk je wel dat je bent, jij Bolle Inhoudsloze Schrijver', moppert hij. Namen werden zelden genoemd in de rubriek, maar uiteraard was Cees Nooteboom bedoeld. 'De Dikke Man

houdt niet van pretentieuze onzin, dacht De Dikke Man', lezen we meteen in dit eerste artikel. En in haast alle verhalen die erop volgen, vinden we bewijzen voor dat credo. Zelfs van pretentieuze eten hield De Dikke Man niet. In een restaurant, spot hij, krijg je 'Bretonse Lucht op Noorse Wijze Gefrituurd' geserveerd. En tegenover slagers die van eerlijke sudderlappen overstapten op 'biologisch-dynamisch opgeleide parelhoenders', stond hij zéér wantrouwend. Hij gaf de voorkeur aan 'Het Gewone Nederlandse Voedsel' en verstrekt het advies: 'Koop nou maar gewoon een pondje boerenkool. Een kilo Bildstarretjes en twee ons kaantjes. Dan eet je tenminste goed'.

Maar ook vele andere verschijningsvormen van 'pretentieuze onzin' krijgen het te verduren. Zo

verklaarde De Dikke Man onbekommerd dat er veel te veel kunst in Nederland was. Hij pleitte voor de instelling van 'Volledig Cultuurloze Zones', hij snakte 'naar een kunstloze steeg! Heel dit land is verworpen tot één immense, monstrueuze Kunstbijlage'. Het zal duidelijk zijn: De Dikke Man was ook een Bijzonder Eigenwijze Man. Zelfs de taal probeerde hij naar zijn hand te zetten. Zo kreeg hij op een gegeven moment de neiging nieuwe werkwoorden te verzinnen. De columns staan vol termen als kortafde, toonloosde, maarmeneerde, grimmigde. Opvallend zijn ook de typering van de personages. Naast De Dikke Man treden onder meer De Jongensachtige Uitgever, De Zeer Vrouwelijke Treinconducteur, Het Ene Erg Lieve Meisje en Het Andere Erg Lieve Meisje

op. De vrouw met wie hij het leven deelde, wordt een keer bij haar naam genoemd: 'Dametjes niet talmen en wordt net als Connie Palmen.' Maar doorgaans heet ze liefkozend Het Filosoofje.

Ischa Meijer had zijn eigen stijl en zijn eigen invalshoek. Zo was in zijn stukjes dikwijls de echo van de oorlog te beluisteren en schreef hij aangrijpend over zijn joodse wortels. De bundel bevat tientallen geestige stukjes als *Specialist* en honderden uitspraken om over na te denken als: 'Liefde is, wanneer je iemand in gedachten meeneemt langs de schappen in een supermarkt'. In die paar jaar maakte hij zich ook als columnist onvervangbaar. Maar helaas was De Dikke Man niet voor altijd.